

Fylkesmannen i
NORDLAND

Forprosjekt «Tredriver i Nordland»

Skog 22-konferanse, Bodø, 20.mars 2014

14:15 Fylkesmannens forprosjekt «Tredriver i Nordland»

v/ David Johann

Fylkesmannen i Nordland, landbruks- og reindriftsavdelinga

- vinker til Nordlands beste

Nasjonale politiske føringer

Stortingsmeldinger:

Legge til rette for økt bruk av tre

Norge skal være klimanøytralt innen 2030

Statsbygg:

«Tre for Bygg og Bygg i Tre», kunnskapsgrunnlag for økt bruk av tre i offentlige bygg, mars 2013

LMD:

Embetsoppdrag 2014, klare føringer til Fylkesmennene i forhold til en satsing på økt bruk av tre

Interne føringer FMNO

Strategisk Plan for Nordlandsskogbruket 2012-2025

- etablering av småskala treindustri der skogressurser og nærmarked er sammenfallende

Regionalt skog- og klimaprogram 2013-2016

- FM vil jobbe videre med å få økt bruk av tre og at tre tas i bruk på enda flere områder

 STATSBYGG

Kystskogbruket

- Verdiskapingsanalyse av Kystskogbruket (konsulentselskap DAMWAD, 2013)

Navn	Fylke og hovedprodukt	Prosent av verdiskaping i kystfylkene
NorDan	Rogaland, vinduer og dører	13
Huntonit	Vest-Agder, finerplater	4
Fibo-Trespo	Vest-Agder, badedrom, finerplater	4
Gilje Tre	Rogaland, vinduer	3
Alloc	Vest-Agder, gulv og badedrom, finerplater	3
Rusånes Fabrikker AS	Nordland, ferdighus komponenter	3
Lyssand Treindustri	Hordaland, vinduer og dører	2
Støren Treindustri	Sør-Trøndelag, ferdighus komponenter	2
Hagen Treindustri AS	Sogn og Fjordane, trapper	2
Norgesvinduet Bjørlo	Sogn og Fjordane, vinduer	2
Nordic Dørfabrikk AS	Vest-Agder, dører	2
KJELDSTAD Trelast	Sør-Trøndelag, trelast, takstoler	2
InnTre	Nord-Trøndelag, trelast	2
Moelven Van Severen	Nord-Trøndelag, trelast	1
Norgesvinduet Svenningsdal	Nordland, vinduer	1
Nordvestvinduet	Sogn og Fjordane, vinder	1
Pretre AS	Sogn og Fjordane, takstoler	1
Trenor Vinduer	Nordland, vinduer	1
Lillerønning Snekkerfabrikk	Sør-Trøndelag, vinduer og dører	1
Gilje Door	Rogaland, dører	1
Arbor	Nordland, sponplater	1
Birkeland Bruk AS	Vest-Agder, trelast	1
Lian Treverefabrikk AS	Sør-Trøndelag, dører og vinduer	1
Skanska Husfabrikken	Nord-Trøndelag, ferdighus, komponenter	1

Nordlands prosentandel av verdiskaping i kystfylkenes treindustri: **5 %**

Hva sier Stortingsmelding (Meld.St.9, 2011-2012)?

Kilde: www.bygg.no

«Ved bruk av tre i næringsbygg, blokker, offentlige bygg vil entreprenørene og utbyggere ofte beregne en usikkerhetsfaktor»

- *«Tiltak for å løse dette er å utvikle standardiserte, modulbaserte og industrialiserte byggemetoder»*

LMD vil ta initiativ til tiltak som skal bidra til å fremme trebruk på kommunalt og fylkeskommunalt nivå

Forprosjekt «Tredriver i Nordland»

Oppstart i September 2013

Prosjekteier:

Fylkesmannen i Nordland

Finansiering

Fylkesmannen, Innovasjon Norge

Formålet:

1. kunnskapsinnhenting og kompetansebygging
2. etablering av et hovedprosjekt i neste år
(spleiselag mellom **FMNO**, **NFK** og **IN**)

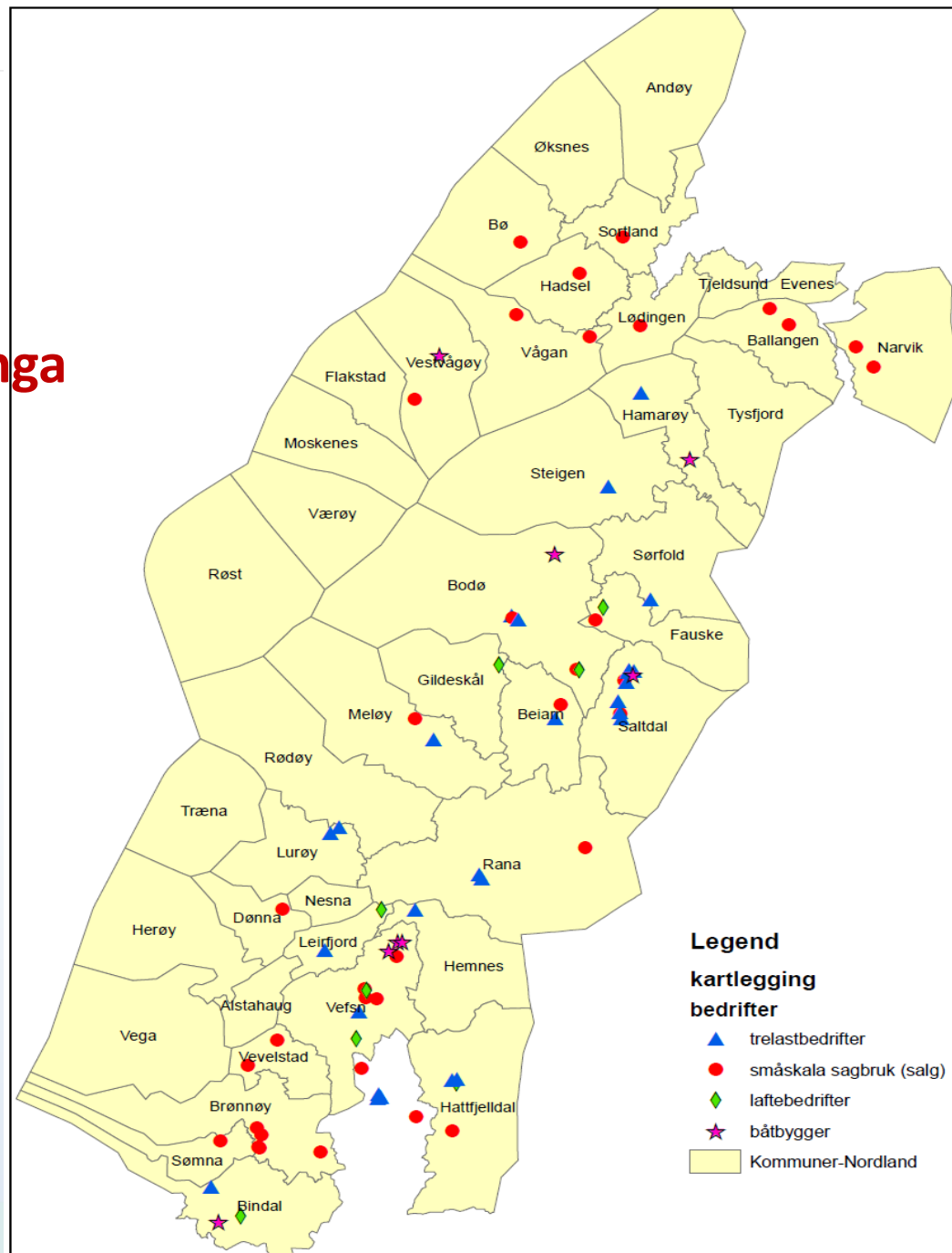
Målgruppe:

Virksomheter innenfor skog- og trenærige
Det offentlige, arkitekt- og byggebransjen

Sagbruk og trebearbeidende næringer i Nordland

- 34 sagbruk (salg)
- 95 sagbruk (eget behov)
- 29 trebearbeidende bedrifter
- 9 laftebedrifter
- 8 båtbyggere

Tilbakemelding fra ulike bedrifter i Nordland og tredrivermiljø

- Det offentlige har ikke lagt særskilte føringer knyttet til bruk av tre som bygningsmateriale i offentlige bygg
- **Prisanbud bestemmer tilslag!**
- Skåret volum og kapasitet til lokale sagbruk er for lite for å ta på seg leveransen av trelast til større byggeprosjekter
- Tredriverprosjekter handler hovedsakelig om **innhenting av ideer, koordinasjon, igangsetting, kompetansespredning**, og viderekobling av ideer mot næringa
- Skal midler (Innovasjon N.) komme til gode til næringa må tredriverprosjektet fortsette med å være pådriver
- Modulbaserte, standardiserte løsninger
- Viktigste verktøy er et etablert nettverk blant arkitekter, treindustrien og det offentlige
- leverandørutvikling

Tilbakemelding fylkeskommune og kommuner i Nordland

1. Informasjonstiltak til fylkestinget og kommuner (i form av PP-presentasjon fra IN og TreFokus)
 - Aasmund Bunkholt kommer med innlegg til fylkestinget, 8.april 2014
2. Viktig å ha fokus på tre i samfunnet
3. Ofte ikke stort handlingsrom i reguleringsplan ifht. valg av materiale og frihet ang. utføringen av byggprosjekter
 - Arkitekter vil gjerne ha et mangfold av bestemmelser og muligheter
4. Viktig å forankre en satsing på trebaserte løsninger tidlig i rulleringsfasen til reguleringsplaner
5. Større byer som Bergen og Trondheim har egne tresatsinger hos FK eller kommuner
 - Ved hjelp av IN , TreFokus og tredrivere

Hva er nådd hittil i forprosjektfasen?

- **Fylkestingssak, 07.10.2013**

Fylkesrådet, Komite for næring, innstilling til vedtak:

«Nordland fylkeskommune vil som utbygger bidra til mer klimavennlige bygg ved valg av materialer og energiløsninger. Nordland fylkeskommune støtter opp om arbeidet med et tredriverprosjekt i Nordland»

- **NFK Regional klimaplan, Handlingsprogrammet 2014**

«Legge til rette for å få på plass et tidsavgrenset prosjekt med formål om å intensivere arbeidet med økt bruk av tre i Nordland.»

- Dialogkonferanse, 14.nov. i Bodø
- Møter med arkitekter, entreprenører, kommuner og eiendomsavdelinga fylkeskommunen

Hva er ellers nådd?

- **Etablering av en ressursgruppe**

- ✓ Kurt Jessen Johansson, Havnesjef Mosjøen havn KF
- ✓ Irene Løken Gustafson, arkitekt
- ✓ Trygve Brenna, Styremedlem Lofoten og Vesterålen bygdesaglag
 - TreFokus
 - Byggebransjen/treindustri

- **Nettverksbygging**

- ✓ Kontakt til noen arkitekter, entreprenører, Vegvesen, kommuner, fylkeskommune
- ✓ Kontakt til Innovasjon Norge, Tresenteret, TreFokus og tredrivermiljø i Norge

- **Søknad til Nordland fylkeskommune**

Hovedprosjekt «Økt bruk av tre i Nordland»

Hovedmål

Prosjektet skal følge opp nasjonalt ønske om å bruke mer tre for bedre klima og miljø og å bidra til økt lokal verdiskaping innenfor treindustri i Nordland.

Effektmål

1. Økt omsetting og lønnsomhet for regionalt næringsliv
2. Økt verdiskaping fra tømmer og økt bruk av treprodukter
3. Bidra til etablering av nye bedrifter innenfor treindustrien med produksjon av innovative treprodukter
4. Økt produksjon av lokale treprodukter og nyetablerte virksomheter innenfor småskala treindustrien

Strategier

Mobilisering

- Regionale studieturer for bedrifter innenfor treindustri
- Konferanser om samarbeidsmuligheter, produktutvikling og støtteordninger
- Dialogmøter, verksted for å opprette et nettbasert plattform for bedrifter

Kompetanse

- Workshop/dugnad for å vurdere muligheter for bruken av tre i bygg og anlegg
- Seminarer for utbyggere, arkitekter m.fl. Om brannkrav, byggeforskrifter etc.
- Studieturer til etablerte forbildebygg i Norge på bruk av tre

Innovasjon og FoU

- Spørreundersøkelse rettet mot arkitekter og byggeingeniører
- Utlysning av en analyse om markedspotensialet og utviklingsmuligheter i treindustri i Nordland
- Dialogmøter med universiteter og skoleverket
- Seminarer for lærere i tømmerfag på VGS

Strategier

Informasjon og politisk forankring

- Informasjonstiltak rettet mot politikere fra fylkeskommune og kommuner
- Møter om samarbeidsmuligheter med FK kommuner (arkitekturutlysninger)
- Info- og kompetansekonferanser med offentlige byggherrer

NorTre TreSenteret Trefokus Treteknikk NTNU

TREseminar - Nordland

Jacobsenbygga, Sjøgata 21b | 30. mai 2012 | kl 10.30–14.30, lunse! Fra kl 12.00
Seminaravgift kr 800,- inkl. lunse!

PÅMELDING
Mosjøen og omegn næringssekskap (Mon)
E-post: post@mon.no
Telefon: 76 11 13 10
Fax: 76 11 13 11

MODERNE BRUK AV TRE I BYGG

- UTFORDRINGER OG MULIGHETER

10.30 VELKOMMEN/INNLEDNING
Arnold Forbergsgaag, NorTre / Harald Landro, TreSenteret

10.45 FREMTIDENS BYGGER/SPENNENDE BRUK AV TRE
Aasmund Bunkholt, Trefokus

11.30 TRE SOM BYGEMATERIALE
Jan Siem, NTNU

12.00 Lunse og kontaktpast

12.45 TRE OG BRANN (Tidligere den formelle hindring for bruk av tre i bygg)
- Brannteknisk prosjektering og dimensjonering av trebygg
- Brannsikring av eldre/teit trehusbyggelse.
Harald Landro, TreSenteret

13.15 LYDPROBLEMATIKK I TREHUS
Jørle Aarstad, Treteknikk

13.45 BYGGE MED TRE
- Ulike løsninger (massivtre etc.)
- Håndtering på byggeplass.
Jørle Aarstad, Treteknikk

14.15 DISKUSJON/OPPSUMMERING

Slutt 14.30

Trebygninger i Nordland

Bindals museum

åpnet Juni 2013, ombygd anlegg,
arkitekt er Dag Nilsen
(erfaringer med trekonstruksjoner, sjøgata i Mosjøen)

Nordland nasjonalparksenter

Adde Zetterqvist Kunstgalleri
LPO arkitekter v/Magrethe Friis
Bygg er bygd i massivtre og dekket med sponplater.

Bindal museum

Adde Zetterqvist Kunstgalleri

Trebygninger i Nordland

Villa Grundvåg, Enebolig i Svolvær

Foto: www.arkitektur.no

Fugltittertårn, Vestvågøy

Foto: www.70n.no

Skrova Samfunnshus, Skrova

Foto: www.shaas.no

Rasteplass Eggum, Lofoten

Foto: www.vegvesen.no

- virker til Nordlands beste

Trebygninger i Nordland

COOP extra butikk, ved Bertnes, Bodø

Foto: www.an.no

- virker til Nordlands beste

Nasjonale aktiviteter

Forum Holzbau/Nordic, 24.-25.sept.

– internasjonale trebyggkonferanse i Trondheim

Kontakt: Helle Turid

trondheim@forumholzbau-nordic.com

<http://forumholzbau-nordic.com>

«Program for klyngeutvikling» til Innovasjon Norge

- Skognæringa Kyst fremmed prosjektskisse «Rett tre til rett bruk» til IN
 - ✓ Foreslåtte kjerneaktører i treklyngen skal øke samhandlingen, innovasjonsevne og forsterke sin internasjonale orientering
 - ✓ Behov for å initiere utviklingsprosjekt på bruken av trevirke
 - Hva med bedrifter i Nordland!? **Frist for innsending av prosjektforslag er 30.april 2014**

Forslag/forespørsel kan sendes til Kjersti Kinderås, kjersti@kystskogbruket.no

Takk for oppmerksomheten!

-virker til Nordlands beste